

(๑) คำร้องที่ ๒๘/๒๕๕๓ สิทธิชุมชน กรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากโรงงาน สับปรด อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อ กสม.ว่า การประกอบกิจการโรงงานสับปรดแห่งหนึ่ง ในอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและชุมชน จึงขอให้ กสม. ตรวจสอบ

จากการตรวจสอบบริเวณรอบโรงงานพบว่า มีกลิ่นเหม็นและมีฝุ่นละอองตามที่ผู้ร้องร้องเรียนจริง อย่างไรก็ตาม ผู้ร้องได้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ว่า มีผู้ได้รับความเดือดร้อนจำนวนหลายราย แต่ไม่มีใครกล้าร้องเรียน และพบว่า บริษัทซึ่งเป็นเจ้าของโรงงานแห่งนี้ ได้ขออนุญาตประกอบกิจการผลิตไอน้ำตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยใช้ขุยมะพร้าวและถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงมาตั้งแต่ได้รับอนุญาตประกอบกิจการ

กสม.พิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ได้จากการตรวจสอบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียน นั้น แม้โรงงานจะปฏิบัติตามเงื่อนไขตามใบอนุญาตประกอบกิจการแล้วก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงยังพบว่าโรงงานยังคงส่งกลิ่นเหม็นและมีฝุ่นละอองเกิดขึ้นจริง ซึ่งอาจจะสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนในชุมชนรอบบริเวณโรงงาน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ยังมีหน้าที่ต้องควบคุมดูแลและแก้ปัญหาไม่ให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญดังกล่าว

ดังนั้น จึงกำหนดให้มีมาตรการการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเสนอต่อสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวน้อย ให้ควบคุมดูแลให้บริษัทซึ่งเป็นเจ้าของโรงงานดังกล่าว ปรับปรุงแก้ไขการประกอบกิจการโรงงานมิให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ชุมชน และเผื่อระวังมิให้เกิดปัญหามลพิษและการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการประกอบกิจการของบริษัทฯ ทั้งนี้ ให้สำนักงาน กสม.ติดตามผลการดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

ต่อมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าในการดำเนินการตามมาตรการการแก้ไขปัญหาของ กสม. ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวน้อย แจ้งว่าได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการกำหนดมาตรการการควบคุม และเผื่อระวังปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากการประกอบกิจการดังกล่าว และได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามกรณีร้องเรียน ประกอบกับได้วางมาตรการการแก้ไขปัญหาและเผื่อระวังที่จะเกิดขึ้นในอนาคตแล้ว

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แจ้งว่าได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้แทนชุมชนเข้าร่วมตรวจสอบโรงงานดังกล่าวพบว่า มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขครบถ้วน มีการเผื่อระวังโดยตรวจคุณภาพอากาศ ๓ ครั้ง/ปี และในวันที่ตรวจสอบไม่พบว่ามีกลิ่นเหม็นแต่อย่างใด ส่วนสาเหตุของผลิตผลทางการเกษตรที่ราษฎรร้องเรียน นั้น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ตรวจวินิจฉัยแล้วปรากฏว่า สาเหตุเกิดมาจากโรคพืช

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แจ้งผลการดำเนินการ ดังนี้

- กรมควบคุมมลพิษได้ทำการตรวจวัดมลพิษทางอากาศบริเวณทิศใต้ของโรงงานไม่พบว่า มีค่ามลพิษทางอากาศเกินมาตรฐาน

- จากการสอบถามชาวบ้านตามแนวทิศทางลม ทราบว่าได้กลิ่นน้ำเน่าเสียจากทิศทางโรงงานตอนฝนตก แต่ไม่แน่ใจว่าเกิดจากน้ำเสียของโรงงานหรือไม่ ส่วนเขม่าควัน นั้นปัจจุบันไม่พบแล้ว

- มีการตรวจเยี่ยมบริษัทซึ่งเป็นเจ้าของโรงงานดังกล่าว ร่วมกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวน้อย ทราบว่า บริษัทฯ ได้แสดงข้อมูลการตรวจวัดคุณภาพอากาศของปี ๒๕๕๖ จำนวน ๒ ครั้ง ไม่พบว่ามีค่าเกินมาตรฐานกรมโรงงานอุตสาหกรรมโดยได้ส่งผลตรวจฯ ดังกล่าวไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวน้อยเพื่อประชาสัมพันธ์ ในส่วนน้ำเสียโรงงาน ทางโรงงานได้จัดทำระบบแก๊สชีวภาพ และมีบ่อผึ่ง (Stabilization pond) จำนวน ๔ บ่อ โดยไม่มีการปล่อยน้ำทิ้งออกนอกโรงงาน ยกเว้น เกิดน้ำท่วมหลากเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย อาจมีการล้นออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งได้มีการแจ้งไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวน้อย เป็นครั้งๆ ไป